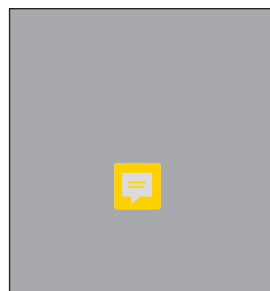

Polskie odmiany jagody kamczackiej

JAGODA KAMCZACKA POWOLI STAJE SIĘ CENIONYM GATUNKIEM, PONIEWAŻ JEJ SMACZNE OWOCE SĄ JEDNYMI Z PIERWSZYCH NA RYNKU I SĄ BARDZO ZDROWE.

Shutterstock.com/Monika Pa

■ mgr Tomasz Golis,
Instytut Ogrodnictwa
w Skierniewicach

DLACZEGO WARTO?

Jagoda kamczacka jest rośliną o niezwykle zdrowych owocach deserych i do przerobu. Poza tym jest to roślina łatwa w uprawie. Dodatkowym atutem odmian polskiej selekcji jest ich przystosowanie do naszych warunków. W porównaniu z odmianami rosyjskimi, wyróżniają się znacznie lepszą jakością owoców.

Dlaczego łatwe w uprawie?

Uprawa jagody jest stosunkowo prosta. Decydują o tym:

1 Bardzo wysoka mrozoodporność – krzewy wytrzymują temperatury do -40°C , a kwiaty – przymrozki wiosenne do -7°C .

2 Wysoka odporność na choroby i szkodniki – w ciągu 15 lat prowadzenia badań w IO nie zaobserwowano chorób i szkodników na polskich odmianach. Można powiedzieć, że jest to gatunek ekologiczny.

3 Bardzo wczesna pora kwitnienia i dojrzewania owoców (przełom V i VI) – to jeden z pierwszych owoców dojrzewających nawet przed wczesnymi truskawkami. W 2018 r. wczesne odmiany dojrzewały już w poł. V.

4 Stosunkowo niewielkie wymagania glebowe.

Nie wymaga zakwaszania gleby jak borówka amerykańska. Krzewy najlepiej rosną i owocują w miejscach nasłonecznionych, na glebach piaszczysto-gliniastych, żyznych, lekko kwaśnych, dość wilgotnych, ale nie podmokłych. Jagoda udaje się na glebach piaszczystych, szczyrkach gliniastych, jak i glebach torfowych, lekko kwaśnych.

5 Wyselekcjonowanie nowych plennych, wartościowych polskich odmian.

6 Wczesne wchodzenie w okres owocowania – już w drugim roku po posadzeniu uzyskamy pierwsze owoce, a pełny plon (3–5 kg z krzewu) – po kilku latach wzrostu.

Kwiaty i zawiązki owoców

Jagoda kamczacka powoli staje się cenionym gatunkiem, ponieważ jej smaczne owoce są jednymi z pierwszych na rynku i są bardzo zdrowe.

W ślad za tym idą wysiłki hodowców, których celem jest otrzymanie odmian o słodszych i dorodniejszych owocach, odpornych na opadanie w okresie dojrzewania. Czym się charakteryzują odmiany polskie i jaką mają przewagę nad zagranicznymi? Czy warto je posadzić?

W dobie postępu cywilizacji i wielu chorób, z którymi ludzkość nie może sobie poradzić, poszukiwane są rośliny, które dają zdrowie. Jednym z cennych gatunków spełniających te wymagania jest jagoda kamczacka, znana też jako sucho-drzew błękitny. Jest to krzew pochodzący z dalekiej Syberii i Wysp Kurylskich, wysokości 1–1,8 m. Owocem jest jagoda o atrakcyjnym wyglądzie, kształtem zbliżona do śliwki, długości 3–4 cm, granatowa z niebieskim woskowym nalotem.

Właściwości prozdrowotne Jagody zawierają wiele substancji prozdrowotnych. Są bogatym źródłem antocyjanów, które mają korzystny wpływ na zdrowie człowieka. Odnaczają się dobrymi właściwościami dietetycznymi. W zależności od odmiany, zawierają 3–15% cukrów, znaczne ilości antyoksydantów, pektyn, kwasu askorbinowego oraz witamin, m.in. z grupy B. Dzięki zawartości naturalnej luteiny wykorzystuje się je do produkcji preparatów poprawiających wzrok. Świeże owoce popularne są w medycynie naturalnej jako środek na wzmocnienie organizmu, przeciwko anginie i chorobom żołądka. Mają one też właściwości wspomagające leczenie wielu chorób i odtruwanie organizmu ze związków metali ciężkich. Jagody są przydatne do bezpośredniego spożycia i na przetwory. Służą do wyrobu pysznych konfitur, soków, mrożonek i nalewek. Mogą być wykorzystywane w cukiernictwie i jako wartościowy dodatek do jogurtów, koktajli i lodów.

Krzewy odmiany Wojtek

Odmiany

W Instytucie Ogródnictwa od ponad 15 lat prowadzone są intensywne badania na kilkudziesięciu odmianach i genotypach jagody kamczackiej. Na ich podstawie prezentujemy cenne odmiany polskiej selekcji.

✓ **WOJTEK** Jedna z pierwszych polskich cennych odmian, które trafiły do uprawy. Krzew rośnie średnio silnie i osiąga wysokość 150 cm. Owoce są duże (1,2–1,6 g), wydłużone, lekko zwężone na końcach, granatowe z woskowym, jasnym nalotem, dojrzałe są słodkie i smaczne. Dojrzewają w drugiej dekadzie VI, ale mogą pozostać na krzewie do 2 tygodni i nie opadają, a zyskują na smaku. Odmiana plenna. Na żyznej glebie z 7-letniego krzewu zbiera się 2,5–5 kg.

Jolanta

✓ **JOLANTA** Rośnie silnie, tworzy rozłożyste krzewy do 1,8 m wysokości. Owoce są duże, wydłużone, granatowe z szarym, woskowym nalotem, aromatyczne, kwaskowo-słodkie, z lekkim posmakiem goryczki, dojrzewają w poł. VI. Odmiana plenna, plon z 7-letniego krzewu to 2,5–4,5 kg.

✓ **JULIA** Krzew rośnie umiarkowanie silnie, do 1,6 m wysokości. Atrakcyjne, duże, maczugowate owoce, zwężające się od strony szypułki są granatowe z woskowym, jasnym nalotem, aromatyczne, słodko-kwasowe. Odmiana plenna (2,8–5 kg z krzewu). Warunkiem dobrego owocowania jest posadzenie roślin na dobrym stanowisku. Dojrzewa z reguły w poł. VI, ale jagody można przetrzymać na krzewie do 2 tygodni, aby zgromadziły więcej cukru.

Julia

✓ **MICHAŁ** Krzew rośnie słabo (do 1 m) i ma tendencję do zagęszczania się. Owoce są duże, atrakcyjne, owalne, z ogonkiem do 5 mm, granatowe z woskowym, jasnym nalotem. Jagody są największe (1,9–2,3 g) i najśłodsze spośród tu opisywanych. Odmiana średnio plenna (2,2–3 kg/krzew). Owoce dojrzewają w k. VI, ale można je przetrzymać na krzewie do poł. VII. Cenna odmiana deserowa o wyśmienitym smaku. Dzięki późnemu dojrzewaniu jagód tej odmiany możemy wydłużyć okres zbioru świeżych owoców na działce.

Michał

Ważne w uprawie

- Rośliny sadzimy jesienią lub wiosną, zdrowe, o pewnej tożsamości odmianowej, najlepiej z sadzonek w doniczkach.
- Wskazane jest posadzenie co najmniej dwóch odmian, aby krzewy lepiej się zapylały.
- Rozstawa w ogródku to 1,5 x 2,5 m, ponieważ jest to krzew długowieczny i może rosnąć do 30 lat, osiągając 2 m wysokości i podobną średnicę.
- Pielęgnacja polega na odchwaszczaniu, nawożeniu (najlepiej wczesną wiosną obornik, kompost lub ekologiczne nawozy humusowe, np. Apol Humus).
- Od 5. roku krzewy odmładzamy poprzez cięcie na przedwiośniu lub jesienią, po opadnięciu liści. Usuwamy najstarsze pędy ze środka krzewu i te, które leżą na ziemi, pozostawiamy młode 2-letnie, które wydają najdorodniejsze owoce.
- Wskazane jest stosowanie obornika lub kompostu każdego roku, aby uzyskać dorodne i smaczne owoce, szczególnie na glebach piaszczystych, o małej zawartości próchnicy. Należy wykonać wapnowanie, jeśli gleba jest zakwaszona, najlepiej w formie kredy nawozowej lub wapniaka kórniczego. Optymalny odczyn gleby to pH 6–6,5. ■